

**T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI**

ÇOCUK GELİŞİMİ VE EĞİTİMİ

DRAMATİK ETKİNLİKLER PLANLAMA

Ankara, 2016

- Bu modül, mesleki ve teknik eğitim okul / kurumlarında uygulanan Çerçeve Öğretim Programlarında yer alan yeterlikleri kazandırmaya yönelik olarak öğrencilere rehberlik etmek amacıyla hazırlanmış bireysel öğrenme materyalidir.
- Millî Eğitim Bakanlığınca ücretsiz olarak verilmiştir.
- PARA İLE SATILMAZ.

İÇİNDEKİLER

AÇIKLAMALAR	ii
GİRİŞ	1
ÖĞRENME FAALİYETİ-1	2
1. DRAMATİK ETKİNLİKLER PLANI HAZIRLAMA.....	2
1.1. Dramatik Etkinlik Planının Tanımı.....	2
1.2. Dramatik Etkinlik Planı Hazırlama Aşamaları	2
1.3. Dramatik Etkinlik Uygulama Aşamaları.....	3
1.3.1. Isınma-Hazırlık Çalışmaları	3
1.3.2. Esas Çalışma (Canlandırma).....	5
1.3.3. Rahatlama-Değerlendirme-Tartışma-Paylaşım Çalışmaları	9
1.4. Dramatik Etkinlik Planı Şablonu	11
1.5. Dramatik Etkinlik Planı Hazırlarken Dikkat Edilmesi Gereken Noktalar	15
1.6. Dramatik Etkinlik Uygularken Dikkat Edilmesi Gereken Noktalar	17
UYGULAMA FAALİYETİ	18
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	19
ÖĞRENME FAALİYETİ-2	21
2. DRAMATİK ETKİNLİKLERDE ARAÇ-GEREÇ KULLANIMI VE ORTAM	21
2.1. Dramatik Etkinliklerde Araç-Gereç Kullanımının Önemi	21
2.2. Dramatik Etkinliklerden Kullanılabilecek Araç Gereçler	22
2.3. Dramatik Etkinlikler İçin Araç Gereç Hazırlarken Dikkat Edilmesi Gereken Noktalar	23
2.4. Dramatik Etkinlikler İçin Araç Gereç Hazırlama	24
2.4.1. Kostüm Hazırlama	24
2.4.2. Maske Hazırlama	30
2.4.3. Aksesuar Hazırlama.....	34
2.5. Dramatik Etkinliklerde Ortamın Önemi.....	37
2.6. Dramatik Etkinliklere Uygun Ortam Özellikleri.....	38
UYGULAMA FAALİYETİ	40
UYGULAMA FAALİYETİ	41
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	42
MODÜL DEĞERLENDİRME	44
CEVAP ANAHTARLARI	46
KAYNAKÇA	47

AÇIKLAMALAR

ALAN	Çocuk Gelişimi ve Eğitimi
DAL	Erken Çocukluk Eğitimi
MODÜLÜN ADI	Dramatik Etkinlikler Planlama
MODÜLÜN SÜRESİ	40/36
MODÜLÜN AMACI	Öğrenciye dramatik etkinlik planlama ve etkinlik planına uygun araç gereç-ortam hazırlama ile ilgili bilgi ve beceriler kazandırmaktır.
MODÜLÜN ÖĞRENME KAZANIMLARI	<ol style="list-style-type: none"> 1. Erken çocukluk dönemi çocukları için grubun yaş ve gelişim özelliklerine uygun dramatik etkinlik planı hazırlayabileceksiniz. 2. Erken çocukluk döneminde dramatik etkinlikler için kullanılacak uygun araç gereç ve ortam hazırlayabileceksiniz.
EĞİTİM ÖĞRETİM ORTAMLARI VE DONANIMLARI	Ortam: Sınıf, atölye, salon, erken çocukluk eğitim kurumları Donanım: Projeksiyon, bilgisayar, etkileşimli tahta, müzik CD'leri, ses sistemleri, kaynak kitaplar, uyarıcı resimler, afiş, dergi ve broşürler.
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	Modül içinde yer alan her öğrenme faaliyetinden sonra verilen ölçme araçları ile kendinizi değerlendireceksiniz. Öğretmen tarafından modül sonunda kazandığınız bilgi ve becerileri değerlendirmek amacıyla çeşitli ölçme araçları (çoktan seçmeli, doğru yanlış, boşluk doldurma vb.) uygulanacaktır.

GİRİŞ

Sevgili Öğrenciler,

Çağdaş eğitimin temelinde yaparak yaşayarak öğrenme vardır. Drama etkinliği de özellikleri bakımından yaparak yaşayarak öğrenmeye en uygun etkinliklerden biridir. Çocuğun bu yolla öğrendiği bilgiler kalıcı olacaktır. Drama aynı zamanda çocuğun kendini ifade edebileceği bir etkinliktir. Drama yoluyla siz öğrenciler çocuğu daha yakından tanıma imkânı bulabilecek ve onun gelişimini en üst düzeyde destekleyebileceksiniz.

Bu modülde erken çocukluk dönemi çocukları için grubun yaş ve gelişim özelliklerine uygun dramatik etkinlik planlamayı hazırlama ve erken çocukluk döneminde dramatik etkinlikler için kullanılacak uygun araç-gereç-ortam hazırlama konularında bilgiler edineceksiniz. Edineceğiniz bu bilgilerle kendi eğitiminize katkılar sağlayarak aynı zamanda erken çocukluk eğitim kurumlarında ya da özel eğitim kurumlarında yapacağınız uygulamalarınıza hazırlık yapmış olacaksınız.

Dramatik etkinlikleri uygulamayı öğrenerek farklı ve zevkli deneyimler edinebilir, bilinçli bir drama katılımcısı olabilir, çalışmalarınıza bireysel olarak yön vererek drama liderliği dahi yapabilirsiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-1

ÖĞRENME KAZANIMI

Erken çocukluk dönemi çocukları için grubun yaş ve gelişim özelliklerine uygun dramatik etkinlik planı hazırlayabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

- Erken çocukluk eğitim kurumları öğretmenleri ile görüşerek, internet ortamından ve kaynak kitaplardan dramatik etkinlik planı hazırlama ile ilgili bilgi toplayınız.
- Topladığınız bilgileri bir rapor haline getiriniz.
- Edindiğiniz bilgileri sunum halinde hazırlayarak arkadaşlarınız ile paylaşınız.

1. DRAMATİK ETKİNLİKLER PLANI HAZIRLAMA

1.1. Dramatik Etkinlik Planının Tanımı

Drama iyi bir organizasyon ister. İyi bir planlamayla hedeflenenlere kolayca ulaşılır. Dramatik etkinlik planı; drama liderinin (öğretmenin), erken çocukluk eğitim kurumlarında uygulanan etkinlikleri, çocuklarla birlikte gerçek ya da hayali karakterler kullanarak canlandırmak için hazırladığı plandır.

1.2. Dramatik Etkinlik Planı Hazırlama Aşamaları

Dramatik etkinlik planı hazırlanırken yapılması gerekenler şunlardır:

- Gerçekleştirilmesi düşünülen kazanım ve göstergelerin belirlenmesi,
- Uygun dramatik etkinliğin seçilmesi,
- Seçilen etkinliklerin sıralanması ve sürelerinin belirlenmesi, (Süre katılımcıları sıkımayacak ancak yeterince düşüneceği kadar zaman tanıyacak şekilde esnek olarak belirlenmelidir.)
- Mekânın seçilmesi,(Çalışma mekânı güvenlik açısından uygun olmalıdır.)
- Kullanılacak araç gerecin belirlenmesi,

1.3. Dramatik Etkinlik Uygulama Aşamaları

Dramatik etkinlik uygulama aşamaları sırasıyla aşağıdaki gibidir;

- Isınma hazırlık çalışmaları
- Esas çalışma (canlandırma)
- Rahatlama-değerlendirme- tartışma- paylaşım çalışmaları

1.3.1. Isınma-Hazırlık Çalışmaları

Bu çalışmalar, drama çalışmasına başlayan katılımcılar için ısınma özelliği taşır. Katılımcıların psikolojik hazırlık ve bedenlerinin ısınması olarak çalışmaya hazır duruma gelmelerine yardımcı olan çalışmalardır. Öğretmen liderliğinde büyük grup halinde yapılabilir. Grup üyelerinin öncelikle fiziksel yönden ısınmaları, sonra da grup üyelerinin birbirine ısınmaları sağlanır.

Resim 1. 1: Isınma çalışması

Isınma çalışmaları güven duyma, uyum sağlama, beş duyuyu kullanma, gözlem yetisini geliştirme gibi amaçlara yönelik etkinliklerdir. Isınma çalışmalarında ritim eşliğinde yürüme, koşma, zıplama, itme, çekişme, hayvan öykünmeleri ve yürüyüşleri, farklı zeminlerde ve zamanlarda yürüme, verilen yönergelere uygun ritim tutma gibi alıştırmalar yapılır. Lider çeşitli yönergeler verir, çocuklar bunu kendileri, eşleri veya grubu ile gerçekleştirmeye çalışırlar. Çocuk oyunları ve basit jimnastik hareketleri bu aşamada etkin olarak kullanılabilir. Oyunların en temel özelliklerinden biri eğlenceli olmasıdır. Bu oyunlar, liderin ve katılımcıların hem birbirlerine ısınmalarını hem de yapılacak drama çalışmasına hazırlanmalarını kolaylaştırıcı nitelikte olması gerekir.

Resim 1. 2: Isınma çalışması

Isınma çalışmalarında oynanan oyunlar içeriğine göre tanışma oyunları, güven oyunları, ses-nefes çalışmaları, ritim çalışmaları, beceri oyunları şeklinde gruplanabilir.

- **Tanışma oyunları:** Elden ele bir nesne gezdirerek ismini ve özelliklerini söyleme, ritim kullanarak kendinin veya karşısındakinin ismini ve özelliklerini söyleme, müzikle dans edip müzik durduğunda karşısındakine merhaba diyerek selam verme şeklindeki oyunlardır.
- **Güven oyunları:** Gözleri kapalı arkadaşı ile sınıfta dolanma veya verdiği yönergeleri gerçekleştirme, arkadaşına ağırlık vererek yaslanma gibi oyunlardır.
- **Ses nefes çalışmaları:** Derin nefes alıp bunu patlamış balon gibi yavaş yavaş bırakma, yaprak, duman ve çorba üfleme, a, u, o, r, p vb. sesleri kısa veya uzun aralıklarla söyleme, sesleri nefes yettiği kadar uzatma, ses oyunları yapma gibi çalışmalardır.
- **Beceri oyunları:** Düğümü çözme, balonu şişirme, nesnelere birleştirme, resmini çizme, bedeni ile nesnenin şeklini oluşturma gibi oyunlardır.

Örnek 1:

- Halka şeklinde olup ayaklar omuz hizasında açılır.
- Boyun sağa sola aşağı yukarı hareket ettirilir.
- Parmak uçlarında yükselerek elma toplanır ve elmalar sepete konur.
- Kollar çapraz olarak ayaklara dokunulur.
- Yavaş hareketlerle küçük yürüyüşler yapılır.
- Ayakların dışına basılarak yürüyüşler yapılır.
- Parmak uçlarına basılarak yürüyüşler yapılır.
- Eşler el ele tutuşup birbirini çeker.

Resim 1. 3: Isınma çalışması örnek 1

Örnek 2:

- İkişerli eş oluşturulur.
- Eşlerden birisi gözlerini kapatır.
- Diğeri gözü kapalı olana mekânı dolaştırır.
- Eşler değiştirilerek tekrar yapılır.

Örnek 3:

- Daire şeklinde oturulur.
- Katılımcılar kendi isimlerini söyleyerek topu karşısındakine atar.
- Topu tutan yine kendi ismini söyleyerek atar.
- Bu şekilde herkese top gidinceye kadar devam edilir.
- Daha sonra topu atmak istediği kişinin adı söylenerek top atılır.

1.3.2. Esas Çalışma (Canlandırma)

Katılımcıların liderin verdiği ya da kendilerinin belirlediği konu ve temayı kendi aralarında konuşup tartıştıktan sonra, oyun türünü belirleyerek, rolleri paylaştıkları, oyundaki karakterlerin özelliklerini, duygularını canlandırarak oyuna dönüştürdükleri aşamadır.

Esas çalışma (canlandırma) için pandomim, rol oynama, doğaçlama, dramatizasyon, hikâye tamamlama, taklidi oyun, yaratıcı dans gibi tekniklerden bir veya bir kaçını seçilerek uygulamaya geçilir. Bireysel ve grup yaratıcılığının en çok ön plana çıktığı çalışmalardır.

Resim 1. 4: Dramatizasyon

Küçük gruplar için en fazla 5-6 çocuğun bir grup oluşturması drama için idealdir. Hangi çocuğun hangi grupta yer alacağı, sayışma, kart çekme, bilmece gibi şekillerde tarafsızca belirlenmelidir. Gruplar belirlendikten sonra öğretmen çocukların ne tür materyallere sahip olduklarını ve bunları kullanarak oyun oluşturacaklarını açıklar. Çocukların düşünceleri, plan yapmaları için süre verilir. Çocuklar özgürce oyunlarını oluşturur ve süre sonunda her grup oyununu sırayla oynar.

Esas çalışma (canlandırma) geniş bir mekânda yapılırsa çok daha başarılı olur. Böylelikle çocuk kolayca hareket edebileceği geniş bir mekâna sahip olur. Çok büyük bir alan, jimnastik salonu veya okulun bahçesi gibi, esas çalışma (canlandırma) için tavsiye edilmez. Çünkü çok büyük mekânlarda çalışmalar esnasında karmaşalar yaşanabilir veya çocukları toplaması zor olabilir. Bunun için yeterince boş bir alan sağlanmış sınıf ortamı en idealdir. Çalışmalar için eğer varsa bir enstrüman yoksa çeşitli ritim araçları kullanılabilir. Ayrıca kayıttan çalınacak müzik, karakterlerin veya duyguların canlandırılmasına yardımcı olacaktır.

Resim 1. 5: Esas çalışma (Hareket çalışması)

Esas çalışma uygulamalarında farklı yollar:

- Resimler nesnelere vb. çeşitli materyaller gruplara ayrılmış çocuklara bir hikâye içinde verilerek bunu oynamaları sağlanabilir.
- Küçük gruplara ayrılmış çocuklara resimler, nesnelere verilerek önce bunlardan bir hikâye oluşturmaları, sonra bunu oynamaları sağlanabilir.
- Resim, nesne vb. ile kısa bir hikâye başlatılabilir ve bunu çocukların devam ettirmeleri, sonra da oynamaları sağlanabilir.
- Küçük gruplara ayrılmış çocuklara çeşitli problem durumlarının olduğu resimli kartlar çekilir, bu problem durumlarına veya bu durumun çözümüne ilişkin bir hikâye oluşturmaları, daha sonra bunu oynamaları sağlanabilir.
- Müzik dinletilerek, bu müzik eşliğinde hareket etmeleri sağlanabilir.
- Kostüm ve aksesuarlarla karakterlere bürünerek oyun oluşturmaları sağlanabilir.
- Boyalar kullanılarak çocukların kendilerine verilen bir konuda resim yapmaları ve bunu oynamaları sağlanabilir.

Örnek 1: Sevgi Makinesi Pandomimi

- Katılımcıların kendilerini büyük bir makinenin parçası olarak düşünmeleri istenir.
- Küçük grup (6-8 kişi) yapılır.
- İlk kişi ortaya gelir ve hareket etmeye başlar. Ağır ritmik devinimlerle tüm bedenini sağa sola sallar.
- İkinci kişi ortaya gelir ve birinci kişinin omzuna dokunur. Kendisi başını aşağı yukarı sallayarak, ritme uyarak devinimlere katılır.
- Üçüncü kişi ortaya gelir yine birincinin omzuna dokunur. Kendi kollarını aşağı yukarı çevirerek bir hareket başlatabilir.
- Dördüncü kişi, avuçlarını açıp kapatarak devinimlere katılabilir.
- Beşinci kişi de birincinin omzuna dokunarak yerde oturarak ayaklarını uzatıp çekebilir.
- Herkes devinimler yaparken lider; “Makinemiz yoruldu..., makinemizin parçası arızalandı..., üzüldünüz..., parça tamir edildi..., çok sevindiniz..., çok sevdiğiniz birisi için çalışıyorsunuz vb.” yönergelerle makinelerle değişik hız ve yön verir.

Resim 1. 6: Sevgi makinesi pandomimi

Örnek 2: Rol Oynama

- Lider çocuklardan bir konuya ait resimlerin (ev araçları, müzik aletleri, bitkiler, hayvanlar ya da taşıtların resim kartları gibi) bulunduğu kartlardan birer tane çekmeleri ister.
- Çocuklardan çektikleri kartlardaki resimleri incelemeleri istenir.
- Her çocuktan elindeki kartta bulunan resmi, adını söylemeden özelliklerini anlatması ve taklit etmesi istenir.
- Diğer çocuklar, anlatılan ve gösterilen özelliklere bakarak karttaki resmin ne olduğu bulmaya çalışırlar.

Örnek 3: Yaşlılar Doğaçlaması

- İki yaşlı insanın resimleri gösterilir.
- Resimlerin analizi yapılır.
  - Kişilerin nerede oldukları,
  - Kaç yaşında oldukları,
  - İsimlerinin neler olabileceği konularında önerilerde bulunulur ve karar verilir.
- Yaşlıların kimliği ile karar verilen özelliklerde bir durumun yaratılması istenir.
- Tartışılan durumlar oyunla gösterilir.

1.3.3. Rahatlama-Değerlendirme-Tartışma-Paylaşım Çalışmaları

Rahatlama çalışmaları; drama uygulaması sonunda genellikle dinlendirici müzikler eşliğinde düşünsel ve bedensel rahatlama yönelik yapılan çalışmalardır.

Esas çalışmadan sonra çocukların zihinsel ve bedensel yönden rahatlama sağlama hareketleri yapılabilir. Bu aşamada en önemli faktör müziktir. Sakin bir enstrümantal müzik seçilerek çocukların lider rehberliğinde minderlere oturarak, yere uzanarak, sırt sırta yaslanarak rahatlama sağlanır. Ayrıca liderin ses tonunu sakin ve rahatlatıcı tonda düzenlemesi hareketleri yavaş ve ritmik yapması rahatlama kolaylaştıracaktır.

Resim 1. 7: Minderlere oturarak yapılan tartışma-değerlendirme çalışması

Değerlendirme aşaması; Duyguların, düşüncelerin paylaşımıyla oyunun, rollerin, canlandırılan karakterlerin ve özelliklerinin tartışıldığı aşamadır. Eğitsel kazanımlar ve ortaya çıkan oluşumlar üzerine tartışmalar da bu aşamada yapılır. Öğrenilenlerin kazanıma dönüşüp dönüşmediği ve bu durumun gelecek yaşantılara etkisinin olup olmayacağına ortaya konduğu, rahatlamanın gerçekleştiği bölümdür. Bu bölümde yapılan canlandırma ile ilgili sohbet, tartışma, soru-cevap, resim, boyama, dinlendirici oyun, düşünme, hayal kurma gibi çalışmalar yapılabilir.

Çocukların oyunlarını, neler yaptıklarını, neler hissettiklerini, en çok ilgisini çeken durumları, en çok hoşlanmadıklarını, kısacası oyuna ilişkin duygu ve düşüncelerini ifade etmelerini sağlamak için değerlendirme yapılır. Lider açık uçlu sorular sorarak, her bir çocuğun tartışmaya katılımını sağlar. Soruların açık uçlu olması, çocukların hayal güçlerini ve yaratıcılıklarını desteklemektedir.

Açık uçlu soru örnekleri:

- ..... rolünde iken ne hissettin?
- Bedeninle ...şekline girmek nasıl bir duygu?
- Bu nesnelere başka hangi şekilde kullanabilirsin?
- Sen olsan bu durumda ne yapardın?
- Daha önce bu durum ile ilgili ne düşünüyordun?
- Oyunu planlarken seni en çok zorlayan neydi?

Değerlendirme bazen yukarıdaki gibi sözel bazen de resim ile olabilir. Çocukların oyun oynarlarken neler yaşadıkları ile ilgili bir resim yapmaları sağlanabilir, bu resimde neler yaptıkları üzerine konuşabilir.

Resim 1. 8: Resim yapma tekniği ile değerlendirme çalışması

Rahatlama çalışması örnekleri:

- Yerde gözler kapalı olarak yatarak tüm bedeni dinleme, gerilme ve rahatlama hareketleri yapması.
- Yerde gözler kapalı olarak kendilerini 10 yıl önce 20 yıl sonra ve 60-70'li yaşlarda nasıl bir yaşlı olabileceklerini düşünmeleri istenir.
- Opera eşliğinde kendilerini de ortaçağda bir mekânda düşlemeleri istenir. Bu müzikte ne olduğu, ne anlatıldığını yorumlamaları istenir.
- Müzik eşliğinde kendilerini gökyüzünde bir yıldız gibi hissetmeleri, özgürce uzayda dans etmeleri istenir.
- “Baloncunun elindeki birer renkli balonsunuz. Ani bir rüzgârla havalanıyorsunuz. Gökyüzündesiniz. İstedğiniz yere inebilirsiniz.” denir.
- Yerde yatarak tüm vücudun gerilmesi ve rahatlamasından sonra kendilerini bir toprağın altında bir tohum gibi hissetmeleri istenir. Yavaş yavaş topraktan çıkan, güneşi, yağmuru hisseden ve büyüyen bir bitki olur. Sonra bitki kış mevsimiyle birlikte toprağa girer.

Resim 1. 9: Yerde gözler kapalı olarak yapılan rahatlatma çalışması

1.4. Dramatik Etkinlik Planı Şablonu

Dramatik etkinlik planı şablonunda yer alması gereken başlıklar şunlardır:

- **Etkinliğin adı:** Etkinliğin içeriğine uygun, etkinlik hakkında ipucu veren, çocuklarda merak uyandıran başlıktır.
- **Yaş grubu:** Etkinliğin uygulanacağı gruptaki çocukların yaşıdır.
- **Konu:** Öğretmenin (liderin) amaca yönelik seçtiği başlıktır.
- **Süre:** Dramatik etkinliklere ayrılan zaman çocukların yaşlarına, özelliklerine ve ilgilerine göre 30-60 dakika arasında değişir.
- **Kazanım ve göstergeler:** Çocukların gelişimsel özellikleri göz önünde bulundurularak okul öncesi eğitim programındaki kazanım ve göstergeler arasından etkinlik için ulaşılması beklenenler gelişim alanları belirtilerek açık bir şekilde yazılır.
- **Kullanılacak yöntem ve teknikler:** Dramatik etkinliklerde dramada kullanılan yöntem ve tekniklerden (doğaçlama, pandomim, rol oynama, dramatisasyon, hikâye tamamlama, taklidi oyun, yaratıcı dans) faydalanılır.
- **Materyaller:** Öğretmenin dramatik etkinliğe girişini kolaylaştıran nesnelere, etkinliğin içeriğine uygun olarak ihtiyaç duyulan araç gereçler, oyuncaklar, kostüm ve aksesuarlar, kâğıt, kalem, makas, kartlar vb. malzemelerin belirtildiği bölümdür. Özellikle çocuklar arasında kendiliğinden gelişen dramatik oyunlarda dramatik oyun merkezinde ya da drama salonunda bulundurulmuş araç

gereçlerden yararlanılabilir. Ancak her dramatik etkinlikte materyal kullanmak gerekemeyebilir. Çünkü dramada en temel araç katılımcının kendisidir.

- **Ortam:** Etkinliğin yapılacağı ortam (sınıf, bahçe, drama salonu vb.) ve bu ortamda dramatik etkinlik için yapılacak düzenlemelerin (afiş asılması, dekor oluşturulması, sandalyelerin dizilmesi vb.) belirtildiği bölümdür. Drama için en ideal ortam, özel olarak hazırlanmış sınıf veya atölyelerdir.
- **Öğrenme süreci:** Uygulanacak dramatik etkinlik ile ilgili bilgi, yönerge, rol dağılımı ve uygulamanın açıklandığı bölümdür. Dramatik etkinlik tek başına yapılabilecek bir etkinlik olduğu gibi farklı etkinliklerle bütünleştirilerek de uygulanabilir. Eğer dramatik etkinlik tek bir etkinlik olarak uygulanacaksa öğrenme süreci dramada kullanılan; ısınma çalışmaları, esas çalışma (hareket çalışmaları) ve rahatlama ve değerlendirme çalışmaları aşamalarına uygun olarak hazırlanır. Ancak farklı bir etkinliğin ardından bütünleştirilmiş bir etkinlik olarak hazırlanacaksa öğrenme sürecinde bu aşamalardan sadece esas çalışma kısmına yer verilebilir. Örneğin sanat çalışmasında hazırlanan hayvan maskeleri kullanılarak çocuklara hayvan ses ve hareketlerinin dramatize edilmesi bütünleştirilmiş bir etkinliktir. Bu etkinlik planlanırken ısınma çalışmalarına yer verilmeyebilir.
- **Değerlendirme:** Etkinliğin amacına ulaşp ulaşılmadığının belirtildiği bölümdür. Lider (öğretmen) etkinlikle ilgili olumlu ve olumsuz notları bu bölüme kaydeder. Bu bölüm lidere daha sonraki etkinlikleri planlamada yol gösterir.

Bu başlıkların yer aldığı dramatik etkinlik şablonu aşağıdaki gibidir;

DRAMATİK ETKİNLİK PLANI

Etkinliğin Adı	
Yaş Grubu	
Konu	
Süre	
Kazanım ve Göstergeler	
Kullanılacak Yöntem ve Teknikler	
Materyal	
Ortam	
Öğrenme Süreci	
Değerlendirme	

Örnek dramatik etkinlik planı:

DRAMATİK ETKİNLİK PLANI	
Etkinliğin Adı	Küçük Oyuncular
Yaş Grubu	60-72 Ay
Konu	Televizyon
Süre	40 Dakika
Kazanım Göstergeleri	<p><u>Dil Gelişimi</u> Kazanım 1. Sesleri ayırt eder. (Göstergeleri: Sesin özelliğini söyler.)</p> <p>ve</p> <p>Kazanım 8. Dinledikleri/izlediklerini çeşitli yollarla ifade eder. (Göstergeleri: Dinledikleri/izlediklerini drama yoluyla ifade eder.)</p> <p><u>Motor Gelişim</u> Kazanım 5. Müzik ve ritm eşliğinde hareket eder. (Göstergeleri: Basit dans adımları yapar. Müzik ve ritm eşliğinde dans eder.)</p>
Kullanılacak Yöntem Teknikler	ve Taklidi Oyun, Rol Oynama
Materyal	Tef, çocuk sayısı kadar minder
Ortam	Sınıf
Öğrenme Süreci	<p>Isınma çalışması: Öğretmen çocuklara “Sizlerden vereceğim yönergelere göre hareket etmenizi istiyorum. Ancak elimdeki tefi hızlı çaldığımda hızlı, yavaş çaldığımda ise yavaş hareket etmeniz gerekmektedir. Tefin sesini duyabilmeniz için sessiz olmalısınız.” der ve “Şimdi hepiniz küçük kurbağalarsınız.” der ve tefi yavaş yavaş çalar. Çocuklardan bu ritme uyarak zıplamalarını ister. “Şimdi nehre yaklaştık, biraz hızlanmamız gerekiyor.” diyerek ritmi hızlandırır. Aynı uygulamayı kuş, kanguru, at gibi hayvan hareketlerine uygun olarak tekrar eder.</p> <p>Esas çalışma(Canlandırma): Öğretmen çocuklardan sınıfın bir duvarını televizyon olarak düşünmelerini ve kendilerini de televizyonda oynayan küçük oyuncular olarak hayal etmelerini ister. “Ben şimdi koltuğuma oturup televizyon seyredeceğim. Elimde bir kumanda var. Sizlere seyretmek istediğim programı söylediğimde ona uygun hareket etmenizi istiyorum.” der. Çocuklar öğretmenin verdiği yönergelere uygun hareket ederler. Öğretmen kumandayla televizyonu açma hareketi yapar. “Bu kanalda dans eden dansçılar var. Ne kadar uyumlu ve yavaş dans ediyorlar. Gittikçe hızlanıyorlar. Ama artık dans edenleri</p>

	<p>seyretmek istemiyorum.” der ve kanal değiştirme hareketini yapar. “Çok güzel bir belgesel programı var. Kutuplardaki penguenler var bu programda. Çok sevimliler. Ne kadar ilginç yürüyorlar.” Bu arada çocuklar penguen taklidi yaparlar. “Biraz da spor seyredelim. Bu programda yüzme yarışması var. Ne kadar hızlı yüzüyorlar, bazen de suya dalıyorlar. Birbirlerine çarpmadan yüzmeye çalışıyorlar. Spor yapmak çok faydalıdır. Artık uyku saatim geldi. Fazla televizyon seyretmenin ve geç uyumanın zararlı olduğunu unutmamalıyım.” diyerek televizyonu kapatma hareketi yapar.</p> <p><i>Rahatlama çalışması:</i>“Televizyondaki oyunculara çok yoruldu. Onlarında yatıp dinlenmesi gerekiyor.” diyerek çocuklardan mindirlere uzanarak gözlerini kapatmalarını ister. “Yarın televizyonda yine hayvanları konu alan bir belgesel seyretmek istiyorum. Acaba yarın hangi hayvanları seyredeceğim? Şimdi sizlerden yarınki programda hangi hayvanların olacağını hayal etmenizi istiyorum.” der. Daha sonra çocuklardan sırayla hayal ettiği hayvanı ve özelliklerini anlatmalarını ister.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Ardından çocuklara sorular yöneltir. ➤ Oyuncu olmak hoşunuza gitti mi? ➤ Siz seyirci olsaydınız ne seyretmek isterdiniz? ➤ En çok hangi televizyon programını seviyorsunuz? ➤ Gerçekte oyuncu olsaydınız hangi rolü canlandırmak isterdiniz?
Değerlendirme	(Uygulama sonrasında yazılacaktır.)

1.5. Dramatik Etkinlik Planı Hazırlarken Dikkat Edilmesi Gereken Noktalar

Dramatik etkinlikleri planlarken dikkat edilecek en önemli nokta çocukların gelişimlerine uygun olmasıdır. Okul öncesi çocukları için Milli Eğitim Bakanlığı'nın belirlediği kazanım ve göstergelerden yararlanılabilir. Etkinliklerin çocukların deneyimlerine, ilgilerine ve ihtiyaçlarına göre de seçilmesi gereklidir. Çocukların yaşantılarında olmayan veya ilgilerini çekmeyen durumları oynamaya çalışması onların hareketlerini sınırlandırır ve eğlenmelerini engeller. Bu nedenle öğretmenin iyi bir gözlemci olması, sınıftaki çocukları iyi tanınması gereklidir.

Dramatik etkinlikler planlarken dikkat edilmesi gereken noktalar:

- Etkinlikler planlarken çocukların ilgilerinden, gereksinimlerinden, gelişim özelliklerinden ve yaşlarından yola çıkılmalıdır.
- Çocuklar içinde buldukları yaşlardan dolayı benzer gelişim özellikleri göstermekle birlikte bireysel farklılıklara sahiptirler. Bu nedenle dramatik etkinlikleri planlanırken bireysel farklılıklar dikkate alınmalıdır.
- Dramatik etkinlikler planlarken çocukların yaratıcılıkları, problem çözme becerileri, karar verme becerileri, iç disiplin kazanmaları, sorumluluk ve işbirliği duygularını geliştirmelerine önem verilmelidir.
- Dramatik etkinlikler için seçilen tema ve uygulamalar; basitten karmaşığa, somuttan soyuta, yakın çevreden uzak çevreye, bilinenden bilinmeyene doğru gitmelidir.
- Dramatik etkinlikler kapsamında ele alınan kavramlar için somut nesnelere ile çalışmalar planlanmalıdır.
- Planlamada aylık eğitim planlarına alınmış kazanım ve göstergelerden o gün için kazanım ve göstergeler seçilerek süreç başlanmalıdır.
- Kazanım ve göstergeleri seçerken; çocukların yaşları, olgunlaşma, gelişim dönemleri dikkate alınmalıdır.
- Öğrenme süreci planlanırken dramada kullanılan ısınma-esas çalışma(canlandırma)-değerlendirme-rahatlama aşamalarına uygun teknikler seçilerek hazırlanmalıdır.
- Planlanan etkinlikler derslik içi, derslik dışı, büyük grup, küçük grup ve bireysel çalışmalara olanak verecek şekilde planlanmalıdır. Yıl boyunca sadece tek tip etkinlikler planlanmamalıdır.
- Etkinlikler çocuğun kendi başına yapabileceği etkinlikler olmalıdır. Çocuk aktif olarak öğrenme sürecine girmeli, eğitmen çocuğa rehberlik etmelidir.
- Dramatik etkinlikler sadece hareketli etkinliklerden ibaret değildir. Aktif, pasif dengesi göz önünde bulundurulmalıdır. Çalışmaları planlanırken seçilecek kazanım ve göstergeleri mümkün olduğunca çok alandan seçilerek öğrenme sürecini çeşitlendirip çocukların bütünsel gelişimlerine katkı sağlamaya çalışılmalıdır.
- Eğitimci, planladığı etkinliklerin sınıf içi, sınıf dışı ve ev ortamında aileler tarafından desteklenmesine yönelik aile katılım çalışmalarına yer vermelidir.
- Yapılması planlanan çalışmaların çocuk tarafından açıklanması, çocuğun duygu ve düşüncelerini ifade etmesi için özgür ve yaratıcı ortamlar hazırlanmalıdır.
- Planlanan çalışmaların uygulama sonrasında değerlendirilmesine yönelik farklı soru türleri hazırlanmalı ve farklı değerlendirme araçları geliştirilmelidir.

1.6. Dramatik Etkinlik Uygularken Dikkat Edilmesi Gereken Noktalar

Dramatik etkinlik uygulamaları sırasında dikkat edilecek noktalar şunlar:

- Materyal ve donanım yeterli olmalıdır veya öğretmen her çocuğun materyallerden yararlanmasını sağlamalıdır. Kostüm, aksesuar, kukla gibi araçlar çocukların sayısına göre yeterli miktarda sunulmalıdır.
- Çocukların etkinliklerde istediği rolü alma veya durumu canlandırma konusunda tercih etme hakkı vardır.
- Grupsal ve bireysel canlandırmalarda herkese ayrılan sürenin eşit olmasına dikkat edilmelidir.
- Oyunlarda kaybetmek ve kazanmak amaçlı değil, kendini ifade edebilmek amaç olmalıdır.
- Her zaman aynı çocukların değil, farklı çocukların oyunlara katılmaları sağlanmalıdır. Bunun için öğretmen sayışmalar, kura çekme, renk söyleme gibi yöntemler kullanabilir.
- Çocukların birbirlerinin özelliklerini kabul etmeleri ve saygı göstermeleri sağlanmalıdır.
- Dramatik etkinlikler başlangıçta öğretmenin oluşturduğu bir metne veya kurguya bağlı olarak oynanabilir, fakat ilerleyen uygulamalarda öğretmene veya bilinen bir hikâyeye bağlı olmadan çocuklar oyun oluşturmaya yönlendirilmelidir. Örneğin çeşitli nesnelere, resimler, kostümler bir araya getirilerek çocuk bir hikâyeye oluşturabilir ve bunu oynayabilir.
- Eğitim programı doğrultusunda çocuklara yeni yaşantılar kazandırılmasına özen gösterilmelidir.
- Dramatik etkinlikler sırasında bir grup oyunu sergilerken diğerleri pasif izleyici olmamalı, uygulamalara tüm çocukların katılımları sağlanmaya çalışılmalıdır. Bazı çocuklar esas etkinliği canlandırırken, diğerleri arka fondaki gürültüyü, sesi ve hareketi yaparak oyuna dâhil edilebilir.
- Her oyundan sonra tüm çocuklarla oyunun değerlendirilmesi yapılmalı, başka nasıl oynanabileceği, kendileri olsalar neler yapabilecekleri tartışılmalıdır.
- Dramatik oyun anlaktır. Ne kadar süreceği, ne yapılacağı belli değildir. Tekrar edilse bile her seferinde farklılaşabilir. Bu nedenle her çocuktan aynı şekilde oynaması beklenmemelidir. Etkinliğin farklılaştıkça çocukların yaratıcılıklarının daha fazla destekleneceği unutulmamalıdır.
- Bazı çocuklar hep aynı arkadaşları ile oynamak isteyebilirler. Bazı çocuklar ise hiç kimse ile oynamak istemeyebilirler. Bu durumu ortadan kaldırmak için okul öncesi dönem çocukları için renk, hayvan vs. isimleri verme gibi yöntemlerle çocukların birbirleriyle oynamaları sağlanmalıdır.

UYGULAMA FAALİYETİ

Aşağıda verilen işlem basamaklarını takip ederek dramatik etkinlik şablonu hazırlayarak bu şablona uygun bir dramatik etkinlik planı hazırlayınız.

İşlem Basamakları	Öneriler
➤ Erken çocukluk döneminde dramatik etkinlik planını araştırınız.	➤ Kaynak kitaplardan, internetten ve modülünüzden yararlanabilirsiniz.
➤ Dramatik etkinlik planında bulunması gereken başlıkları araştırınız.	➤ Kaynak kitaplardan, internetten ve modülünüzden yararlanabilirsiniz.
➤ Dramatik etkinlik planı şablonu hazırlayınız.	➤ Şablonu titizlikle ve özenerek hazırlayınız.
➤ Araştırdığınız bilgilerden faydalanarak dramatik etkinlik planı hazırlayınız.	➤ Etkinlik planını özenle hazırlayınız.
➤ Yaptığınız çalışmaları sınıfta öğretmeniniz ve arkadaşlarınızla paylaşınız.	➤ Arkadaşlarınızın da fikir ve görüşlerini alabilirsiniz.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Aşağıdaki cümlelerin başında boş bırakılan parantezlere, cümlelerde verilen bilgiler doğru ise D, yanlış ise Y yazınız.

1. ( ) Dramatik etkinlikler planı hazırlanırken süre katılımcıları sıkmayacak ancak yeterince düşüneceği kadar zaman tanıyacak şekilde esnek olarak belirlenmelidir.
2. ( ) Dramatik etkinliklerde mekân güvenlik açısından uygun olmalıdır.
3. ( ) Çalışmalar sırasında çocuklar başarısızlık duygusu yaşamamalıdır.
4. ( ) Dramatik etkinliklerde aile katılımına gerek yoktur.
5. ( ) Çocuklarla çalışırken basitten zora doğru bir yol izlenmelidir.
6. ( ) Etkinliklerden sonra mutlaka bir değerlendirme yapılmalıdır.
7. ( ) Her dramaya ısınma çalışmaları ile başlanması gerekir.
8. ( ) Değerlendirme sorularının açık uçlu olması, çocukların hayal güçlerini ve yaratıcılıklarını desteklemektedir.
9. ( ) Yıl boyunca sadece tek tip etkinlikler planlanmalıdır.
10. ( ) Dramatik etkinlik uygulamalarında materyal ve donanım yeterli olmalıdır.

Aşağıdaki soruları dikkatlice okuyunuz ve doğru seçeneği işaretleyiniz.

11. Aşağıdaki seçeneklerin hangisinde dramatik etkinlik uygulama aşamaları doğru sıra ile verilmiştir?
A) Isınma Çalışması – Değerlendirme Çalışması – Esas Çalışma
B) Isınma Çalışması – Esas Çalışma – Değerlendirme Çalışması
C) Rahatlama Çalışması – Esas Çalışma – Isınma Çalışması
D) Esas Çalışma – Isınma Çalışması – Değerlendirme Çalışması
E) Rahatlama Çalışması – Isınma Çalışması – Esas Çalışma
12. Aşağıdakilerden hangisi ısınma-hazırlık çalışmalarından güven oyunlarına örnektir?
A) Ritim kullanarak kendi ismini söyleme
B) Düğümü çözme
C) Duman, çorba vb. üfleme
D) Balonu şişirme
E) Gözleri kapalı olan arkadaşını dolaştırma

13. Aşağıdakilerden hangisi esas çalışmada (canlandırma) kullanabilecek bir teknik değildir?
A) Pantomim
B) Rol oynama
C) Hikâye tamamlama
D) Ses nefes çalışmaları
E) Taklidi oyun
14. Aşağıdakilerden hangisi dramatik etkinlikler planı şablonunda olması gereken başlıklardan değildir?
A) Ortam
B) Yaş Grubu
C) Roller
D) Materyal
E) Değerlendirme

Aşağıdaki cümleleri dikkatlice okuyarak boş bırakılan yerlere doğru sözcüğü yazınız.

15. Drama liderinin (öğretmenin), erken çocukluk eğitim kurumlarında uygulanan etkinlikleri, çocuklarla birlikte gerçek ya da hayali karakterler kullanarak canlandırmak için hazırladığı plana .....denir.
16. Dramada ..... aşaması, d uyguların, düşüncelerin paylaşımıyla oyunun, rollerin, canlandırılan karakterlerin ve özelliklerinin tartışıldığı aşamadır.
17. Dramada en temel araç .....dir.
18. Drama için en ideal ortam, ... veya .....dir.

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarıyla karşılaştırınız. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt ettiğiniz sorularla ilgili konuları faaliyete geri dönerek tekrarlayınız. Cevaplarınızın tümü doğru ise bir sonraki öğrenme faaliyetine geçiniz.

Çocuklar dramatik etkinliklerde kendileri olmaktan çıkıp başka bir kimliğe bürünürler. Etkinlik sırasında kullanılan kostümler, aksesuarlar ve diğer materyaller çocuğun rolünü benimsemesini, kendini daha rahat ifade etmesini sağlayacaktır.

2.2. Dramatik Etkinliklerden Kullanılabilecek Araç Gereçler

Dramatik etkinlik çalışmalarında aşağıda yer alan materyaller kullanılabilir. Bu materyaller satın alınabileceği gibi, öğretmen tarafından hazırlanabilir ya da çocuklarla birlikte yapılabilir. Farklı özelliklerde resim ve fotoğraflar, artık materyaller, giysiler velilerden istenebilir.

Dramatik etkinliklerde, çalışmanın özelliği bakımından okul öncesi eğitimde sınıf ortamında bulundurulmuş ve kullanılan materyallerin neredeyse tümü, araç gereç olarak kullanılabilir. Bu araç gereçler şunlardır;

- Müzik araçları (teyp, CD çalar, CD, ritim aletleri vb.),
- Görsel araçlar (afiş, resim, fotoğraf, broşür, poster, gazeteler, dergiler, yazı panosu vb.),
- Sanat etkinlikleri araçları (kartonlar, resim kâğıtları, artık materyaller, renkli kâğıtlar, boyalar, vb.),
- Oyuncaklar (blok, boş kutular vb.),
- Bilgisayar, projeksiyon, hoparlör,
- Bozulmuş TV, ütü, telefon gibi ev eşyaları ya da bunların minyatürü,
- Kuklalar,
- Kostümler (etekler, pelerinler, eski giysiler vb.),
- Aksesuarlar (yakalar, kanatlar, ayakkabılar, kemerler, gözlükler, çantalar, sepetler, saç, bıyık, taç, şapkalar vb.),
- Maskeler,
- Başlıklar,
- Yüz boyama malzemeleri,

Resim 2. 1: Dramatik etkinliklerde araç-gereç kullanımı

Yukarıda belirtilen araç gereçler dışında, drama etkinliklerinde kullanılacak farklı araç gereçler de vardır. Drama çalışmalarında her nesne, sahip olduğu işlevin dışında başka birçok işlev içinde kullanılabilir. Örneğin; büyük bir karton kutu televizyon şeklini alabilir.

Araç gereçler, dramatik etkinlik çalışmalarında bazen çalışmanın ana konusu, bazen de yardımcı öğesi olarak kullanılır.

2.3. Dramatik Etkinlikler İçin Araç Gereç Hazırlarken Dikkat Edilmesi Gereken Noktalar

Dramatik etkinlikler için uygun araç gereç seçilmesi etkinliğin daha verimli uygulanabilmesi, çocuğun sağlığı ve güvenliği açısından çok önemlidir. Dramatik etkinliklerde, çocukların özellikleri, etkinliğin kazanım ve göstergeleri, içerik, tekniklere uygun olarak seçilen çeşitli araç gereçler kullanılabilir. Araç gereçler; görsel-işitsel ve teknoloji destekli olarak drama etkinliklerini farklılaştırabilir.

Dramatik etkinliklerde kullanılan araç gereçlerin ekonomik, kolay bulunabilen, birçok amaç için kullanılabilen, her an ulaşılabilen nitelik taşımalarına dikkat edilmelidir.

Dramatik etkinliklerde dekor, kostüm, aksesuar ve makyaj oyunu daha çekici hale getirirse de bu konuda çok abartıya gerek yoktur. Mevcut eşyalardan dekorlar hazırlanabilir veya bazı eşyalar ufak tefek değişikliklerle ihtiyaca uygun hale getirilebilir. Örneğin; eski ve kullanılmış eşyalar onarılarak, temizlenerek çalışmalarda kullanılabilir. Ayrıca gereksiz ve fazla miktarda kullanılan malzemede oyun ve temayı kaybetmeye neden olacağı ve karakterleri yok edeceği unutulmamalıdır.

Araç gereç hazırlanmasında dikkat edilmesi gereken diğer noktalar şunlardır;

- Hijyenik ve sağlığa uygun olmalıdır.
- Kostüm ve aksesuarlar çocukların kendilerinin giyip çıkarabileceği özellikte ve uygun ölçülerde olmalıdır.
- Dayanıklı ve kolay temizlenebilir olmalıdır.
- Çocukların sağlığını riske atabilecek nefes almalarını engelleyecek yapıda olamamalıdır.
- Fiziksel olarak öğrenciyi zarar vermemelidir.
- Korkutucu, ürkütücü şekilde olmamalıdır.
- Alay konusu olacak, kişiliği zedeleyecek nitelikte olmamalıdır.
- Kasların uyum içinde çalışmasına yardımcı olmalı ve hareket özgürlüğünü kısıtlamamalıdır.
- Çocukların severek kullanabilecekleri özellikte olmalıdır.
- Çocuk sayısına uygun olmalıdır.
- Dekor, kostüm ve aksesuar hazırlarken abartıya kaçılmamalıdır.

Araç gereçler sepetlerde, sandıklarda, kutularda ve dolaplarda saklanabilir. Dramatik etkinliklerde kullanılacak materyali seçme ve kullanma fırsatı çocuklara tanınmalıdır. Aynı materyali kullanmak isteyen çocuklar arasında sayışma vb. bir yöntem uygulanmalıdır.

2.4. Dramatik Etkinlikler İçin Araç Gereç Hazırlama

2.4.1. Kostüm Hazırlama

Canlandırılacak karakterin benimsenmesinde kostümler önemlidir. Kostümler dramatik etkinlikleri cazip hale getiren, çocukların canlandırmalardan daha çok zevk almasını, role daha iyi adapte olmasını sağlayan, görsel zenginlik katan materyallerdir.

Kostümler tiyatral sunumları bütünleyen bir parça olarak, hikâyelemede gerçek bir araçtır. Özellikle çocuklar için, hayal dünyalarındaki kahramanın kişiliğine bürünmek, dinlediği hikâyenin kahramanlarından birini canlandırmak veya kendilerini yansıtmak bir oyunu oynamak ne kadar önemli ise, onlar için kostümlerde o kadar önem taşımaktadır.

Kostümlerin, çocuklar tarafından fiziksel zorlanmaya maruz kalarak çok defa giyildiği düşünüldüğünde, çocuk kostümlerinin konforlu olduğu kadar esnek ve dayanıklı olmasının da önemli olduğu görülmektedir. Bu nedenle çocuk kostümlerinde, kostüm çocuğun vücuduna uygun hale getirilmelidir. Çocuğun drama içindeki rolünü benimsemesi ve rolünü rahat oynayabilmesi için, kostümün gerçek karakteri yansıtmak özelliklere sahip olmasının yanında, hareketlerini kısıtlamayacak formda ve kolay giyilip çıkartılması da çok önemlidir.

Çocuk kostümlerinde kullanılan yardımcı malzemelerin seçimi fonksiyonelliği artırmak açısından önemlidir. Kapama malzemesi olarak düğme, çitçit,agraf (kopça) gibi

tutturucuların yerine, kolay açılıp kapanabilecek velcro (cırt cırt) bantların kullanılması çocuklara kullanım rahatlığı ve kolay giyilip çıkarılabilme özelliği sağlayacaktır. Tasarımlarda ayrılabilen parçaların mümkün olduğunca az sayıda olmasına özen gösterilmelidir. Parçaların sayısının fazla olması, çocukların parçaları eşleştirmesini ve parçalara hâkimiyetini zorlaştıracaktır.

Çocukların hareketli yapıları dikkate alındığında, çocuk kostümlerinde kumaş seçimi diğer kostümlere göre daha önem taşımaktadır. Bu kostümlerde kullanılacak kumaşların termofizyolojik konfor (ısı, nem ve hava geçirgenliği) özelliklerini taşıması, hem çocuğun sağlığı hem de performansı açısından önemlidir.

Dramatik etkinliklerde hazır kostümler kullanılabilmesi gibi kalıplar kullanılarak kumaş (polar, pelüş, pazen, kadife, tül, saten vb.) deri, örgü gibi malzemelerden de hazırlanabilir. Ayrıca kâğıtlar, kartonlar ve artık materyaller kullanılarak da kostüm hazırlamak mümkündür.

Kostümler; hayvan, sebzeler, meyveler, çiçekler, ağaçlar, meslekler, ülkeler, çizgi film kahramanları, öykü kahramanları, anne, baba, nine, dede, bebek, çeşitli objeler (güneş, ay, yıldız... vb.) geometrik şekiller, rakamlar şeklinde hazırlanabilir.

Resim 2. 2:Kostüm örnekleri

Çocuk için kostüm hazırlama ilkeleri şunlardır:

- Planlama aşaması
- Model tespiti
- Kostüm dikme
- Kostüm özelliğine uygun süsleme

Örnek 1: “Kara Kedi Yapımı”

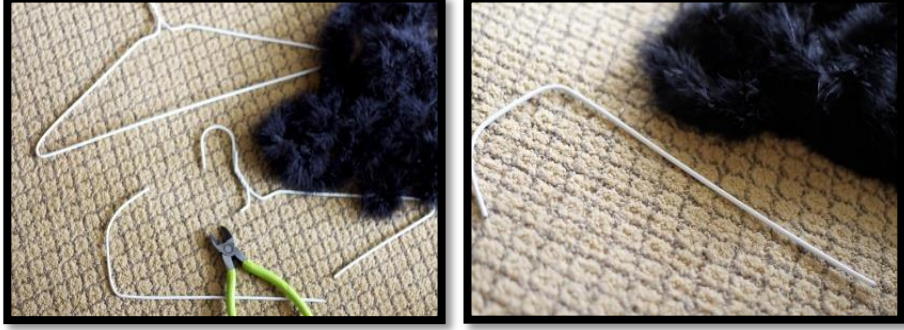
Resim 2. 3: Kara kedi kostümü

Malzemeler:

- Tel askı
- Tel kesme makası
- Tüy şerit
- Toka
- Yapıştırıcı
- Keçe
- Makas
- Saten kumaş
- İğne ve iplik

Yapılışı:

Tel askıdan uygun uzunlukta bir parça kesilir. Kedinin kuyruğu için kesilen bu parça istenilen şekilde kıvrılır.

Tel üzerine yapıştırıcı sürülür ve tüy şeritler arada boşluk kalmayacak şekilde telin etrafına sarılarak tümü kaplanır. Aynı yöntemle ellere bileklikte yapılabilir.

Keçeden çocuğun bel bölgesini saracak uzunlukta bir şerit kesilir ve halka şeklinde yapıştırılır. Bu şeride telden tüy sarılarak hazırlanan kuyruk parçası tutturulur.

Kulak için keçeden iki parça kesilir. Bu parçaların bir yüzüne görünümü güzelleştirmesi için saten kumaş dikilir. Dikilen bu kulakların dış hatlarına tüy şerit parçaları yapıştırılır.

Daha sonra kulaklar alt kısmından bükülerek dikilir. Hazırlanan kulaklar son olarak saç tokalarına yapıştırılır.

Kostümü tamamlamak için çocuğa uygun ölçülerde siyah penye üst ve siyah tayt kullanılır. Etek bölümü için ise siyah tüllerden tütü etek hazırlanır. Kostüme uygun makyaj yapılarak işlem tamamlanır.

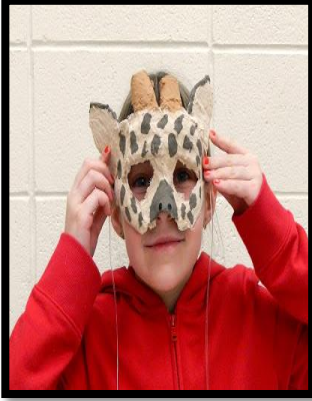
2.4.2. Maske Hazırlama

Maskeler, gösterilerde karakterleri canlandırmalarda kullanılan araçlardır. Aynı zamanda erken çocukluk döneminde kullanılacak etkin bir eğitim aracıdır. Çocuk taktığı maske ile değişik kimliklere bürünerek yaşamını zenginleştirme olanağı bulacaktır. Maskeye bürünen çocuk kendini özgür hisseder. Maskelerin daha çekingen olan çocuklar tarafından tercih edildiği gözlenmektedir. Gizlilik yaratarak çocuğun yüzünün görünmesini engellediklerinden çocuklar maskenin arkasından duygu ve düşüncelerini daha rahatça ifade edebilirler.

Erken çocukluk dönemi için yapılacak maskelerin çocukların hoşlanacağı tipler, karakterler olmasına dikkat edilmelidir. Parlak canlı renkler kullanılmalıdır. Çocukları korkutacak, ürkütecek veya sağlıklarını tehlikeye atacak, takıldığında yüzünü rahatsız edecek, nefes almasını ve rahat konuşmasını engelleyecek maskeler kesinlikle kullanılmamalıdır. Çocukların en kolay kullandıkları maskeler, tamamen başa geçen cinsten olanlardır.

Erken çocukluk döneminde uygun materyal seçimi dikkate alınarak pek çok malzemedan maske yapılabilir. Maske yapımında kullanılan malzemeler yapım tekniğine göre değişmekle beraber genellikle kullanılan malzemeler; alçı, alçılı bandaj, kâğıt hamuru, karton, kâğıt, kese kâğıdı, kumaş, keçe, eva, deridir. Yapılan maskeler artık materyallerle süslenebilir. Maskeler tüm yüzü kaplayabileceği gibi sadece göz maskesi olarak da yapılabilir. Dramatik etkinliklerde bu şekilde maskeler hazırlanabileceği gibi hazır maskelerde kullanılabilir.

Aynı maske kalıbı farklı şekillerde süslenecek farklı karakterler oluşturulabilir. Maske hazırlama, etkinliğin bir parçası olarak kullanılabilir gibi etkinlik öncesi öğretmen tarafından hazırlanarak da kullanılabilir.

Resim 2. 4: Maske örnekleri

Örnek 1: “Aslan Maskesi Yapımı”

Malzemeler:

- Karton
- Makas
- Yapıştırıcı
- Sopa

Yapılışı: Maske şablonunu kalın kartona geçirdikten sonra makas yardımı ile kesilir. Maskenin diğer parçalarını uygun renklerde kartonlardan kesip kalın kartonun üstünde kalıba göre yerleştirip yapıştırılır. Maskeye gözleri için makas ile delikler açılır. Maskenin bir kenarından fazlalık tarafı altta kalacak şekilde sopa yapıştırılır.

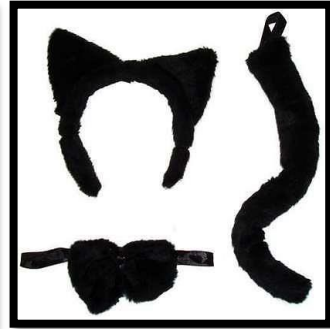
Resim 2. 5: Aslan maskesi yapımı

2.4.3. Aksesuar Hazırlama

Aksesuar, bir şeyi daha kullanışlı, daha verimli veya daha çekici hale getirmek için ilave edilen veya takılan nesnedir. Aksesuarlar bir kostümü bütünlemek için kullanılabilir gibi tek başlarına da kullanılabilirler. Başlık, şapka, yaka, papyon, kemer, taç, kuyruk, kanat, kravat, ibik, gaga, pelerin, takı, şal, fular, çanta, çorap, ayakkabı, baston, gözlük, eldiven, şemsiye, sepet gibi dramatik etkinliklerde kullanılacak aksesuarlardandır.

Kıyafetlere uygun aksesuarlar vardır. Örneğin; Kızılderili kostümü, tüy başlık, ok ve yay ile tamamlanabilir. Tavşan kostümü giymiş olan bir kişinin eline tavşanın ön ayakları benzeri bir eldiven giymesi gerekir.

Çeşitli karakterlere uygun aksesuarlarda vardır. Saç, sakal, bıyık, kaş, peruk, farklı ve ilginç tasarımda burun, kulak gibi aksesuarlardır.

Resim 2. 6: Aksesuar örnekleri

2.5. Dramatik Etkinliklerde Ortamın Önemi

Mekân dramatik etkinlikler için önemli bir etkidir. En iyi mekân, özel olarak düzenlenmiş drama atölyesi ya da sınıfı olan okullardır. Böyle bir mekânın yararları şunlar:

- Konuyu özel yapar. Okulun dramaya değer verdiği açıkça görülür.
- İçinde çalışılan yeri özel kılar. Çocuklarında dramayı ciddiye almalarını sağlayarak, uyumlarını kolaylaştırır.
- Araç gereçlerin sürekli bir yerden başka bir yere taşınmasını önler.
- Işıklandırma, ses, video, müzik aletleri ve projeksiyon gibi donanımların kullanılma olanağını artırır.

Özel olarak hazırlanmış bir drama atölyesi ya da drama sınıfında drama çalışmaları daha verimli ve zevkli uygulanır. Ancak dramatik etkinlik için ayrı bir mekân bulunması zorunlu değildir. Okulda bir drama sınıfı ya da atölyesi bulunmuyorsa sandalye, masa, paravan, dolap gibi malzemeler kenara çekilerek bir alan oluşturulabilir. Çok büyük bir alana gerek olmasa da çocukların birbirlerine çarpmadan rahat hareket edebilecekleri genişlikte bir alan, müze, bahçe, sokak, hayvanat bahçesi, tarihi yerler, açık hava mekânları gibi yerlerde uygulama yapılabilir.

Resim 2. 7: Dramatik etkinliklerde ortam

Erken çocukluk eğitim kurumlarında yer alan dramatik oyun merkezi dramatik etkinliklerin birçoğu (özellikle çocukların kendiliğinden oynadıkları evcilik oyunu gibi oyunlar) için kullanılabilir. Dramatik etkinlik alanı için çocukların hayal güçleri en temel kaynaktır. Günlük hayatta çok kolay temin edilebilen kumaş, çuval, sepet gibi materyallerle mekânda çok ilginç düzenlemeler yapılabilir. Örneğin; çarşaftan çadır, çöp poşetlerinden dere kenarı, beyaz strafordan kar yapılabilir.

Resim 2. 8: Dramatik etkinliklerde ortam

2.6. Dramatik Etkinliklere Uygun Ortam Özellikleri

Dramatik etkinlikler için geniş bir alan gereklidir. Ancak gereğinden geniş spor salonları gibi alanlar öğretmenin yönergelerinin anlaşılmasına ve çocukların dikkatlerinin dağılmasına neden olur.

Dramatik etkinliklerin yapılacağı ortam şu özellikleri taşımalıdır:

- Zemin parke ya da halı kaplı olmalıdır.
- Düşmelere, kazalara neden olabileceği ve rahat hareket etmeyi engelleyeceğinden zeminin kaygan olmamasına dikkat edilmelidir.
- Gerektiğinde kullanmak üzere yeterli sayıda minderler bulunmalıdır.
- Dolap, masa, sandalye gibi malzemeler yere sabit olmamalıdır.
- Ses yalıtımı yapılmış olmalıdır. Ses yalıtımı dışarıdan gelen gürültüleri engelleyeceği gibi çalışmalar sırasında oluşan sesin dışarı gitmesini de engelleyecektir.
- Uygun sıcaklık ve aydınlatma koşulları sağlanmalıdır.
- Ortamda çocukların dikkatlerini dağıtmayacak pastel renkler tercih edilmelidir.
- Havalandırılmış, temiz bir ortam olmalıdır.
- Etkinlik yapılacak ortam ses ve ışık sistemleri ile donatılmalıdır.
- Katılımcı sayısı göz önünde bulundurularak çocukların rahat hareket edebilecekleri genişlikte olmalıdır.

- Çocukların çalışmaları sırasında zarar görmeyecekleri güvenli bir ortam olmalıdır.
- Dramatik etkinlik çalışmalarında kullanılacak materyal yeterli sayıda olmalıdır.
- Araç gereçler çocukların rahatlıkla ulaşabilecekleri bir yerde olmalıdır.
- Drama çalışmalarının yapılacağı alanda gereğinden fazla uyaran bulunmamalıdır.
- Gerektiğinde iyi bir karatma sağlamak için pencereler siyah perdelerle kaplanmalıdır.

Resim 2. 9: Kostüm ve aksesuar dolabı

UYGULAMA FAALİYETİ 1

Aşağıda verilen işlem basamaklarını takip ederek dramatik etkinliklerde kullanılan araç gereçleri araştırarak birer tane örnek hazırlayınız.

İşlem Basamakları	Öneriler
➤ Dramatik etkinliklerde kullanılan araç gereçleri araştırınız.	➤ Kaynak kitaplardan, internetten ve modülünüzden yararlanabilirsiniz.
➤ Araç gereç hazırlarken dikkat edilmesi gereken noktaları araştırınız.	➤ Kaynak kitaplardan, internetten ve modülünüzden yararlanabilirsiniz.
➤ Kostüm örneği hazırlayınız.	➤ Erken çocukluk eğitim kurumları, kaynak kitaplar, internet ve modülünüzden yararlanabilirsiniz.
➤ Maske örneği hazırlayınız.	➤ Erken çocukluk eğitim kurumları, kaynak kitaplar, internet ve modülünüzden yararlanabilirsiniz.
➤ Aksesuar örneği hazırlayınız.	➤ Erken çocukluk eğitim kurumları, kaynak kitaplar, internet ve modülünüzden yararlanabilirsiniz.
➤ Hazırladığınız çalışmaları sınıf arkadaşlarınız ve öğretmeninizle paylaşınız.	➤ Hazırladığınız çalışmalar ile ilgili arkadaş ve öğretmeninizin, görüş ve önerilerini alınız.

UYGULAMA FAALİYETİ 2

Aşağıda verilen işlem basamaklarını takip ederek dramatik etkinliklere uygun ortam özelliklerini araştırarak sunum hazırlayınız.

İşlem Basamakları	Öneriler
➤ Dramatik etkinliklerin özelliğine uygun ortamın önemini araştırınız.	➤ Kaynak kitaplardan, internetten ve modülünüzden yararlanabilirsiniz.
➤ Dramatik etkinliklerin özelliğine uygun ortam özelliklerini araştırınız.	➤ Kaynak kitaplardan, internetten ve modülünüzden yararlanabilirsiniz.
➤ Araştırdığınız bilgilerden faydalanarak bir sunum hazırlayınız.	➤ Hazırlayacağınız sunum şekline karar veriniz ve bu doğrultuda çalışmanızı yönlendiriniz.
➤ Yaptığınız sunumu sınıf arkadaşlarınız ve öğretmeninizle paylaşınız.	➤ Arkadaşlarınızın ve öğretmeninizin fikir ve görüşlerini alınız.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Aşağıdaki cümlelerin başında boş bırakılan parantezlere, cümlelerde verilen bilgiler doğru ise D, yanlış ise Y yazınız.

1. ( ) Dramatik etkinlikte kullanılan araç gereçler, role girmeyi kolaylaştırmak veya ortamı düşsel olarak değiştirmek amacıyla kullanılır.
2. ( ) Duygu ve düşünceler maskenin arkasından daha kolay ifade edilebilir.
3. ( ) Maskeler çok korkutucu olabilir.
4. ( ) Eski ve kullanılmış eşyalar onarılarak, temizlenerek dramatik etkinliklerde kullanılabilir.
5. ( ) Dramatizasyonda kullanılacak eşyaları seçme fırsatı çocuklara tanınmalıdır.
6. ( ) Dramatik etkinlik yapılacak ortamda masa ve sandalyeler taşınabilir olmalıdır.
7. ( ) Etkinlik yapılacak ortam yeterince aydınlatılmış ve ısı yalıtımlı olmalıdır.
8. ( ) Etkinlik yapılacak ortamda tehlikeli durumlara karşı gerekli önlemler alınmalıdır.
9. ( ) Ortam hijyen koşullarına uygun olmalıdır.

Aşağıdaki soruları dikkatlice okuyunuz ve doğru seçeneği işaretleyiniz.

10. Aşağıdakilerden hangisi kostüm hazırlama ile ilgili yanlış bir ifadedir?
  - A) Kostüm çocuğun vücuduna uygun hale getirilmelidir.
  - B) Kostümler çocukların hareketlerini kısıtlamayacak formda olmalıdır.
  - C) Kostümlerde kapama malzemesi olarak düğme kullanılmalıdır.
  - D) Tasarımda ayrılabilen parçalar mümkün olduğunca az sayıda olmalıdır.
  - E) Kostümler role daha iyi adapte olmayı sağlar.
11. Aşağıdakilerden hangisi araç-gereçlerle ilgili yanlış bir ifadedir?
  - A) Dramatik etkinliklerde araç-gereç kullanmak zorunludur.
  - B) Araç-gereçler dramatik etkinlikleri zengin hale getirir.
  - C) Araç-gereçler konsantrasyonu sağlar.
  - D) Araç-gereçler çocukların yaratıcılıklarını ortaya çıkarır.
  - E) Kullanılan araç-gereçler role girmeyi kolaylaştırır.

Aşağıdaki cümleleri dikkatlice okuyarak boş bırakılan yerlere doğru sözcüğü yazınız.

12. Bir şeyi daha kullanışlı, daha verimli ve daha çekici hale getirmek için ilave edilen veya takılan nesnelere .....denir.
13. Çocuk kostümleri için kullanılacak kumaşlar .....özellikte olmalıdır.
14. Drama için en ideal ortam, ... veya ..... ortamıdır.

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarıyla karşılaştırınız. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt ettiğiniz sorularla ilgili konuları faaliyete geri dönerek tekrarlayınız. Cevaplarınızın tümü doğru ise “Modül Değerlendirme”ye geçiniz.

MODÜL DEĞERLENDİRME

Bir konuya dayalı (duyular, duygular, mevsimler, meyveler vb.), içerisinde kostüm, aksesuar ve maske kullanabileceğiniz, dramatik etkinlik çalışması bulup, şablona uygun plan ve araç gereç hazırlayarak sınıf arkadaşlarınızla bir dramatik etkinlik yapınız.

İşlem Basamakları	Öneriler
➤ Dramatik etkinlikte kullanılacak bir konu belirleyiniz.	➤ Kaynak kitaplardan, internetten ve modülünüzden yararlanabilirsiniz.
➤ Konuya uygun yaptırılacak dramatik etkinlikleri belirleyiniz.	➤ Kaynak kitaplardan, internetten ve modülünüzden yararlanabilirsiniz.
➤ Belirlediğiniz konu ve etkinliklere uygun dramatik etkinlik şablonuna göre plan hazırlayınız.	➤ Planınızı özenle hazırlayınız.
➤ Planınıza uygun kostümü hazırlayınız.	➤ Erken çocukluk eğitim kurumları, kaynak kitaplar, internet ve modülünüzden yararlanabilirsiniz.
➤ Planınıza uygun aksesuarı hazırlayınız.	➤ Erken çocukluk eğitim kurumları, kaynak kitaplar, internet ve modülünüzden yararlanabilirsiniz.
➤ Planınıza uygun maskeyi hazırlayınız.	➤ Erken çocukluk eğitim kurumları, kaynak kitaplar, internet ve modülünüzden yararlanabilirsiniz.
➤ Hazırladığınız çalışmayı sınıfta uygulayınız.	➤ Hazırladığınız çalışmalar ile ilgili arkadaş ve öğretmeninizin, görüş ve önerilerini alınız.

KONTROL LİSTESİ

Bu modül kapsamında aşağıda listelenen davranışlardan kazandığınız becerileri Evet, kazanamadığınız becerileri Hayır kutucuğuna (X) işareti koyarak kendinizi değerlendiriniz.

Değerlendirme Ölçütleri	Evet	Hayır
1. Konu belirlediniz mi?		
2. Dramatik etkinlikleri belirlediniz mi?		
3. Plan hazırladınız mı?		
4. Kostüm hazırladınız mı?		
5. Aksesuar hazırladınız mı?		
6. Maske hazırladınız mı?		
7. Sınıfta uyguladınız mı?		

DEĞERLENDİRME

Değerlendirme sonunda “Hayır” şeklindeki cevaplarınızı bir daha gözden geçiriniz. Kendinizi yeterli görmüyorsanız öğrenme faaliyetini tekrar ediniz. Bütün cevaplarınızı “Evet” ise bir sonraki modüle geçmek için öğretmeninize başvurunuz.

CEVAP ANAHTARLARI

ÖĞRENME FAALİYETİ-1'İN CEVAP ANAHTARI

1	Doğru
2	Doğru
3	Doğru
4	Yanlış
5	Doğru
6	Doğru
7	Yanlış
8	Doğru
9	Yanlış
10	Doğru
11	B
12	E
13	D
14	C
15	dramatik etkinlik planı
16	değerlendirme
17	katılımcının kendisi
18	özel olarak hazırlanmış sınıf / atölye

ÖĞRENME FAALİYETİ-2'NİN CEVAP ANAHTARI

1	Doğru
2	Doğru
3	Yanlış
4	Doğru
5	Doğru
6	Doğru
7	Doğru
8	Doğru
9	Doğru
10	C
11	A
12	aksesuar
13	termofizyolojik
14	özel olarak düzenlenmiş drama atölyesi / sınıf

KAYNAKÇA

- AKMAN Yıldız, Semira KANPOLAT, Feryal YILDIZ, **Drama Animasyon**, İzge Yayıncılık, Ankara, 2015.
- KARADAĞ A. Pervan, İlkay ULUTAŞ, Emine KOCA, Serap DEMİRİZ, Fatma KOÇ, **Dramatik Etkinlik Uygulamaları**, Vize Basın Yayın, Ankara, 2012.
- ÖMEROĞLU Esra, Özlem ERSOY, Fatma TEZEL ŞAHİN, Adalet KANDIR, Ayşe TURLA, **Okul Öncesi Eğitimde Drama Teoriden Uygulamaya**, Kök Yayıncılık, Ankara, 2003.
- ÖNDER Alev, **Okul Öncesi Çocuklar İçin Eğitici Drama Uygulamaları**, Morpa, İstanbul, 2011.
- MEGEP, Drama Çalışmaları Modülü, Ankara, 2007.
- MEGEP, Drama Uygulamaları Modülü, Ankara, 2007.
- **Do It Yourself:** <http://www.doityourselfdivas.com/2012/10/diy-black-cat-costume.html?ref=pcrorganicggglunkwn&prid=pcseogglunkwn>
(13.02.2016/16:00)
- **CraftyMorning:** <http://www.craftymorning.com/egg-carton-dinosaur-hat-craft-for-kids/> (12.02.2016/20:00)
- **Okyanus Kolejleri:** <http://www.okyanuskoleji.k12.tr/haber/haramidere-solarkent-okyanus-koleji-anaokulu-yildizlar-grubu-parasut-oyunu-oynayarak-eglenceli-dakikalar-gecirdiler-9534> (10.02.2016/20:00)
- **Erdal Boran ile NLP:** http://www1.gantep.edu.tr/~boran/drama_egitimi.php
(10.02.2016/20:00)
- **Deha Çocuk Akademisi:** <http://www.dehacocuk.com.tr/sayfa.asp?ID=21>
(13.02.2016/15:00)
- **Kâğıthane Belediyesi Beceri Atölyeleri:** <http://beceriatolyeleri.kagithane.bel.tr/> (14.02.2016/16:00)